№ 211 ოქტომბერი 6, პარასკევი 1889 ოქტომბერი 6, პარასკევი № 211

გაზეთის ღირს

ოთვე	მან.	ჯ.	ოთვე	მან.	ჯ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი — ერთი შაური

ივერია

გაზეთის დასაგზავნად და კერძო გასცხადებათა დასასაბეჭდად უნდა მიმართონ: ოვითონ რედაქციას კუკიაში, ავშჭალის ქუჩა, თ. ვარანეულის ქიანლის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკის სახლეში. წელიწადში გამავრცელებელ საზოგადოების კანცელარიას სათავად-აზნაურთ ბანკის სახლეში, ს. სახლის ქუჩაზედ.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი

1877—1889 საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი 1877—1889

სასწავლებელი და პანსიონი

ი. რ. მრევლიშვილისა

გუგა, ნიგოდოროზის ქუჩა, ვარანეულის ძეგლს პირდაპირ, თ. გრუზინსკიულს სახლეში, № 21.

ამზადებს ბავშვებს კადეტის კორპუსისა, გიმნაზიისა და რეალურ სასწავლებლისათვის, აგრეთვე იუკნს პანსიონერებად უველა საშუალო სასწავლებლის შეგირდებს. დაწვრილებით პირობის შეტყობა თვით სასწავლებელში შეიძლება.

(15—4)

ქ. ბოლრში

კნ. ოლგა ივანეს ასულის ერისთავის თანხმობით, ამ წლის ოქტომბრის 8, ორულ სიზოგადოების კრების სხდომაში განმრთული იქნება

ლიტერატურა-ალეგრი
და
საღამო

სასარგებლოდ ბორის ინსტიტუტის საქალებო პროგიმნაზიისა. (3—2)

კავკასიის სამეფოსა სიზოგადოების წევრთა სთხოვენ მობრძანდნენ მორიგ კრებაზე, ორშაბათს, 9-ს ოქტომბრისს.

კრებაზე დაესწრება სახელმწიფო ქონებათა მინისტრი სტატს-სეკრეტარი ბ-ნი ოსტროუსკი.

განსახილველნი საკენი:

მოახსენებს ნ. ა. ბერმიშევის კავკასიის სამეფოსნაო გამოფენის განსამრთავად სმარებულ ზომათა შესახებ.

კრებაზე შეუძლიათ დაესწრნენ პრეზიდენტნი.

ახლად გამართული ფოტოგრაფია

ა. ს. როინაშვილისა

მოთავსებულია ერევნის მოედანზედ, სარაზოვის სახლში.

მიიღებს ყოველ გვარს ფოტოგრაფიულს საქმეებს იაფისა და ზომიერის ფასით.

იქვე ისყიდება სხვა-და სხვა გვარი შესანიშნავი სურათები საჭართველოსი და მთელის კავკასიისა.

(20—1)

ფელეტონი

ფშაველი და ფშაველები

(ეთნოგრაფიული მიმოხილვა)

რედაგორი რწმენისა და სატები

ლაშარის ჯვარისა და მის ყმათ მტრების ჯალაბაურების ამოსაწყვეტად, როგორც ზეპირ-გადმოცემა და ლექსები მოგვითხრობენ, ფშაველებს შემდეგი ხერხი უსმარიათ. პირ-იქით ხევსურეთში უცხოური ხევსურს, რომელსაც სახელად რქმეია საგინა; ეს საგინა ჯალაბაურების სიძე ყოფილა, მაგრამ ჯალაბაურებს ამის მიუხედავად საგინა დაბრიყვებული და დაჩობილებული ჰყოლიათ, როგორც ძლიერ გამრაველებულსა და თავ-ადგებულს საგვარეულოს. თითონ საგინა დედის-ერთა და ხელ-მარტო კაცი ყოფილა და ამის გამო თავის მაგვარელ ჯალაბაურებისთვის ერთგული წინააღმდეგობა ვერ უწევია, მხოლოდ ჯავერი ჰქონია გულში ჩანერგილი და შემთხვევასა ჰლოდნია სამაგიეროს გადასახდელად. ფშაველებს, თუ დაეერწმუნებით იმათ ზეპირ-თქმულებას, ამით უსარგებლიათ; იმათ საგინასთან ფოულაპარაკნიათ და გადაუწყვეტიათ, რომ ჯალაბაურებისთვის საგინას წვეულება გაემართა ვითომ-და იმისთვის, რომ ჯალაბაურებმა საგინას კეთილის თვალით შეხედონ და აღარ დაჩაგრონ. ნამდვილი მიზეზი-კი წვეულების გამართვისა ისა ყოფილა, რომ საგინას ნაწვევ ჯალაბაურებს მათსავე ციხე-დარბაზში თავი მოეყარა წვეულებაზედ, ამ დროს ფშაველები დასცემოყენენ და ამოეწყვიტათ სრულიად. ჯალაბაურების ამოწყვეტის შემდეგ საგინაც უნდა გიორ-წმინდიდგან ფშავში გადმოსახლებულიყო, რადგანაც ჯალაბაურების მომხრე მთიხოელი და სხვა ქისტები და აგრეთვე თვით ჯალაბაური ნათესავები, ხევსურეთში გაბნეულები, საგინას იქ ცოცხალს აღარ გაუშვებდნენ. დამდგარა გაზაფხული და, მანამდისინ მთაზედ გზა გაშრებოდა და ფშაველებს იმ მხარეზედ რაიმე მისვლა-მოსვლა ექნებოდათ, საგინა შესდგომია წვეულებისათვის საჭირო ლუღის მზადებას და თანაც გუთანი შეუბამს და ხენა დაუწყია, რომ გადასახლებისათვის მზადება ჯალაბაურებს არ შეეტყოთ და ან ეჭვი არ აეღოთ. მხოლოდ ნახნავზედ თესლის მაგიერ ქვაშა უთესნია, რომ თესლი ტყუილად არ დაებნა, რადგანაც თითონ ფშავში გადასახლება ჰქონია განზრახული.

საგინას გიორ-წმინდელსა
კაცი ვერა სჯობს ჭკვითსა,
ესა ხნა გიორ-წმინდასა,
თესლადა დასთესა ქვაშა.

საგინას მოუმზადებია წვეულებისთვის ყველა საჭირო ხორაგი და სასმელი და შემდეგ წვეულებაც გაუმართავს ჯალაბაურების ციხე სამაგრეშიე არღუნის ხეობაზედ. თვით ამ წვეულებასა და ფშაველების გალაშქრებას ხალხური ლექსი ასე მოგვითხრობს:

საგინამ გიორ-წმინდელმა
ლუდი ადუღა სკინა;
იწვიენ ჯალაბაურნი,
მამით შეიდამდე მტრიანნი;
ორშაბათ დილით მოუვლენ
სამოცდა-სამნი ხმლიანნი;
მოჰკვეს დედაკაცები,
ქალი და რძალი თმიანი,
რომ დასთვრნ ერთურთსა?
სუ ეკვალ ნამუსიანი!
თასთ მრიგე წამაყენეს
სამოცში დაკვალთიანი,
ორნ დაუკენნეს გვერდითა,
ამ მხარეზე ზინზიდიანნი;
ხარზედ ფრიშეს ასსაკი,
ცოდამ ჩამოდას ქრიალი.
ხალს დასვეს, წამაურიგეს
ჯერ ლუდი ზარბთიანი;
მეორ ლუინი ჩამაყოფეს,
ლეინთ ლუდის რძიანი,
ამ დროს მასეგიეთ ფშაველები,
ფშაველები ფალტიანი,
მიეთქეს ნაკეთურნი,
ხმლიანი, ვალ-ცერიანი.
წინ-წინ საგინა იკოთხ:
„ლდე გაგეთეულდ მზიანი!“
წინ-წინ თასთ-მრიგეს დაუვრა
ასარ ირწეკის ფთიანი.
მეორე დაჭრიგეს ასრები,
ბადგა მშეიდდების ბერიალი;
გაჭნდა წყალი სასხლისა,
დარჩა ქაკ-ცისე ტიალი!
ერთი ძმა დარჩა დასთანა,
მაყურებლებს. საუცხოო და დაუფასებელი რამ იყო მოთამაშე „ბოშების პარონისა“ ბ-ნი ლოდი. ეს არტისტი ძველი ნაცნობია ტფილისელებისა და მაშინაც საყვარელ არტისტად ითელებოდა, როდესაც ოპერაში იღებდა მონაწილეობას. თუ იქ ბოლოს ხმის სისუსტის გამო უმტყუნა ბედმა, აქ ეხლა სწორედ თავის ალაგას არის, რადგანაც ოპერეტს ისეთი მაღალი ხმა არ უნდა, როგორც ოპერას, ყველა დანარჩენ ღირსებით-კი უნეად მომაღლებულია ბ-ნი ლოდი. ჩვეულებრივ კარგი იყო აგრეთვე ტროცკის ქალი, არა უჭირდა რა გორსკის ქალსაც და ბიაზისაც, თუმცა ისინი, ვისაც ამ უკანასკნელს როლში, «ღორების კნიაზში», უნახავს ბ-ნი ზავადსკი, არ იყენენ ბიაზის კმაყოფილნი. ეკეი არ არის, რომ ბიაზი ძალიან ჭკვიანი და დახელოვნებული არტისტია, მაგრამ იმასაც მოეპოვება ისეთი როლები, რომელშიაც ვერ გამოიჩენს სრულს თავის ნიჭს, რადგანაც გარეგანი შეხედულობაც უნდა შეეფერებოდეს როლს. კარგი «ღორების კნიაზი» იყო ბ-ნი ბიაზი, მაგრამ ეს როლი უფრო უზდებოდა ჩასუქებულს, წარმოსადგენელსა და ღიპიანს ზავადსკის. დანარჩენს მოთამაშეებს ეტყობათ საზოგადოდ, რომ რაც დღე მიდის, უფრო თან-და-თან კარგად იწურთნებიან. ხოროსაც ეტყობა დიდი გავარჯიშება, ასე რომ „ბოშების სიმღერამ“ ხანგრძლიეი ტაშის კერა გამოიწვია საზოგადოებაში. თვით ხცენაც ძალიან კარგად იყო მოწყობილი. ეტყობა, ბ-ნი ფორკატი არა ჰზოგავს არაფერს, რომ საუკეთესოდ მოაწყოს პიესები და ასიამოვნოს დამსწრე საზოგადოებას.

*** ავეკალის ქუჩაზე ცხენის რკინის გზა თითქმის სულ მზად არის და, როგორც ამბობენ, ზეგ დაიწყებენ ზედ სიარულს ეაგონები. ფასი ხიდის უურიდამ ეოგზლამდე 5 კაპ. იქნება. ეკეი არ არის, რომ ეოგზალზე წამსვლელნი ერთი-ორად ამ გზას ამჯობინებენ მუშტაიდისას, რადგან იმ გზით 8 კაპ. ღირს მისვლა ეოგზლამდე და, ამას გარდა, ხშირად ცდაც უნდა მეორე ეაგონს, რომელშიაც უნდა გადაჯდეს ეოგზალზე მიმავალი.

*** გამოფენაზედ ამ ბოლოს თითოოროლას შეხედებით აგრეთვე გლეხკაცობასაც, რომელნიც დიდის უურადღებით ათვალიერებენ ყველაფერს. განსაკუთრებით ეს გლეხები, რაღა თქმა უნდა, ისეე წველა - დღევების განყოფილებასა და სამეურნო იარაღებს ჰსინჯავენ. სამწუხაროდ, გამოფენაზედ სხვა-და-სხვა მაშინების მნიშვნელობასა და დანიშნულებას რუსულ ენაზედ უხსნიან იქ მყოფებს და გლეხი-კაცი, როგორც რუსულის არ მეოდნე, თვალეე - გაპყეტილი შესაკქერის და არა ესმის-რა. მაგალითად ეს ერთი ბეჭედი ეს ერთი ბეჭედი, ეს ერთი ბეჭედი, ეს ერთი ბეჭედი,

ლითებრ, ამას წინად წველა-დღეების განყოფილებაში იყო აგრეთვე ორი გლეხიც, როცა რამდენსამე კაცს ზოგიერთ მაშინის დანიშნულებას უხსნიდნენ. გლეხები დიდის სიამოვნებით შესცქეროდნენ, როცა რძე ნაღებად აქციეს და შემდეგ, სულ ცოტა-ხნის განშავლობაში, მაშინის შემწეობით კარაქიც გააკეთეს, მეტად გაიოცეს და იკითხეს კიდეც, როგორ არისო. იქვე უხსნიდნენ გაკეთების დროს, როგორც კეთდებოდა, მაგრამ გლეხკაცებმა ვერა გიგიეს-რა, რადგან რუსული სულ არ ესმოდათ. კარგი იქნებოდა, რომ ამ ნაკლს შეავსებდნენ როგორმე და ქართულის მცოდნეს მიანდობდნენ, რომ გლეხებს აუხსნიდეს მაშინების ᲛᲜᲘᲨᲕᲔᲚᲝᲑᲐᲡᲐ და დანიშნულებას. უამისოდ გლეხ-კაცი მარტლა რომ ვერას გაიგებს და შეიძლება თ�lისმასა და ჯადოსაც მიაწეროს რძის უეცრად კარაქად ქცევა.

*** ტფილისის მაზრის უფროსს დაუვლია თავისი მაზრა და შეუნიშნავს, რომ სასოფლო მართველობაში თითქმის არსად არ მოიპოვება „დებულება გლეხთა მართვა-გამგეობისა“ საქართველოში. ეს დებულება იყო დაბეჭდილი ამ თხუთმეტიოდე წლის წინად და, როგორც ეტყობა, დღეს აღარსად არ მოიპოვება. ტფილისის მაზრის უფროსს მიუმართნია საგუბერნიო მართველობისათვის და უთხოვნია, რომ მან დაურიგოს ზემოხსენებული ‹დებულება› სოფლის სამართველოებს, რათა სოფლის მოხელეებმა შეიტყონ რიგიანად თავისი უფლება-მოვალეობანი და იმოქმედონ კანონისამებრ და არა ისე, როგორც თაეიანთი ნება და ქეიფია. ასეთივე თხოვნა მისელია საგუბერნიო მართველობას დუშეთის მაზრის უფროსისაგანაც. საგუბერნიო მართველობა თითონაც კარგად ჭრიდნობდა „დებულების“ საჭიროებას სოფლებისათვის და ამიტომ მან გადასინჯა ძველად დაბეჭდილი დებულება, შეასცალა, რაც საჭირო იყო, შეავსო ზოგიერთის მუხლების ჩართვით, გადათარგმნა ქართულადაც და წარუდგინა მთავარ-მართებლის კანცელარიას. ეკეი არ არის, რომ მთავარ-მართებლის კანცელარია ნებას დაჰრთავს საგუბერნიო სამართველოს დაბეჭდოს ხელ-მეორედ ზემოხსენებული შეცვლილი და შეესებული დებულება რუსულადაც და ქართულადაც და დაურიგოს სამამასახლისოებს სახელმძღვანელოდ.

*** ქარელში სკოლის დაარსების ამბავი სწორედ დაუსრულებელი ამბაეია. ჯერ ისევ ა. ამილახვარის უფროსობის დროს შესდგა განაჩენი ამ სოფელში სკოლის დაარსების თაობაზედ. ეს იყო 1883 წელს. მასუკან მოგდიეართ და სკოლას-კი მაინც ვერ მოეესწარითა. 1885 წელს შტატს გარეშე მყოფმა მოხელემ გორის სამაზრო მართველობისამ ბ ნმა ი. აეალიშვილმა ხელ-მეორედ შეადგენინა განაჩენი, რადგან პირველში ზოგიერთი წესი არ იყო დაცული. მასუკან საზოგადოებას ფული შეაქეს ხაზინაში სკოლის დასაარსებლად და სასკოლო ფული ეხლა კარგა ბლომად უნდა მოგროვებულიყო. დირექტორი სკოლებისა ბ-ნი დარსკი რამდენჯერმე მოეიდა ქარელში სკოლის გასამართაეად და სკოლა-კი მაინც ვერ გაიმართა. მარშან, თუ მარშან-წინ, როცა სამხე

ავნუსხოთ მოკლედ მაინც შინაარსი ზემოხსენებულის შესანიშნავის წერილისა: თერთმეტი წელიწადია თოფიარაღის ჩხარა-ჩხური არ სმენია ევროპას, ხოლო თუ ბალკანეთის ნახევარ კუნძულს არ ეიანგარიშებთ—18 წელი. მაინც შეთოფ-იარაღება ძლიერდება, ჯარის – კაცნი მილიონობით თოფ-ქვეშ დგანან და იმათთვის საჭირო ხარჯი ას-ას მილიონობით აღირიცხება. მარტო ინგლისს არ გასჩერებია იქამდე საქმე, რომ მფლობელობანი ლონისძებანი შემოიღოს, ის ლონისძიებანი, რომელნიც ფრთებს აკვეცენ წარმოება-მრეწველობას, აცოტავებენ ერის სიმდიდრესა და აძლიერებენ სიღარიბეს. ხოლო 6 დიდ სახელმწიფოში დიდ ტერითად აწევს ერს ამ მშიდობიანობაშიაც-კი ხარჯი სამხედრო სამზადისისა. გერმანიაში ისე გაჭირებულია საქმე, რომ ლამის თვით ეს გაჭირება შეიქმნას მიზეზად მშიდობიანობის დარღვევისა. იტალიაში იქამდეა მისული საქმე, გენო

ციმბირსა და დასავლეთ-ევროპას შუა. „Times“-ი ურჩევს ბრიტანეთის ფულის პატრონთ შეეწიონ და დაეხმარონ ამ საქმეს. „გამოცდილებამ გვიჩვენაო, ამბობს გაზეთი: რომ ციმბირში მისვლა ზღვიდამ შესაძლებელია; 1887 წელს ეიგგრნმა სწრაფად მიჰყიდა იქ თავისი საქონელი, რაც ამტკიცებს, რომ შემდეგშიაც შესაძლოა ეაპრობა გაიმართოს ციმბირთან; მაგრამ ეიდრე დიდს ფულს დაეხარჯავედეთ ზღვის გზის გასაკეთლად, საჭიროა შეეტყოთ როგორ მოეკიდება ასეთს პროექტს რუსეთის მთავრობაო“.

ბეტერბურგის ბირჟა, 3 ოქტომ.

	ბოლოდროინდ.	ბოლოდროინ.	ბოლოდროინ.
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
ხუთ-მანათიანი ოქრო .	— „	— „	7 73
ტამოჟნის კუპონები .	— „	— „	153¾
მანათიანი ვერცხლის ფული	— „	— „	1 12
5% პირველის შინაგანის სესხის მომგები ბილეთი	— „	— „	261½
—მეორისა	— „	— „	237¾
გირაგნობის ფურცლები ტფილისის ბანკისა	— „	— „	— „
ქუთაისის ბანკისა . .	— „	— „	— „
ტფილისის სოფლიერი ნდობის საზოგადოებისა	— „	— „	— „

ГАЗЕТА ОБЪЯВЛЕНІЯ

ნიხრი

1 ოქტომბრიდამ 1 ნოემბრამდე.

თუთრი ბური რუსული 1 გირ.	5	კაპ.
ბური 1-ის ხარისხისა. .	3½	„
„ 2	3	„
თონის წითელი ბური 1-ის ხარის.	5	„
„ „ 2—	4	„
„ „ 3 „	3½	„
ჟანარის მამის ბურის ფასები		„
1-დის ხარისხისა . .	5	„
მე-2 ხარისხისა . .	4	„
მე-3 — . . .		„
ძროხის ხორცი 1-დის ხარისხის.	8	„
„ 2 „	7	„
ხ�. . . .	14	„
ცხვრის ხორცი 1-დის ხარისხისა.	7	„
ღორის ხორცი . . .	„	„
„ 2 „	„	„

მიმოსვლა ცეცხლის ზემეგისა შავს ზღვაზე

ბათუმიდამ გადის: ხუთშაბათობით ნაშუადღევის 4 საათზედ მოგზავ ზეთ და ნოეოროსისკსა და კერჩში შეიკრების.

შაბათობით საღამოს 8 საათზე ზორის გზით (ეკვდა ნაუთ-სადგურებში შეიკრების).

კვირაობით საღამოთი, საზღვარგარეთ, სტამბოლამდე მიდის.

ბათუმში მოდის ოდესიდამ: სამშაბათობით შუა-ღამისს ზორის გზით.

პარასკევობით დილით ოდესიდამ მოაგზავ ზეთ (კერჩსა და ნოეოროსიისკში შესვლით).

შაბათობით დილით სტამბოლიდამ.

ფოთიდამ ბათუმში მოდის: სამშაბათობით—იმის შემდეგ, როცა სოხუმიდამ მოდის ეკვი ზორის გზით. ხუთშაბათობით—დილის 9 საათზე და მასწრობს მოგზავ ზეთ მოსიარულე კეკვსიისს და ყირიმის ეკვს.

შაბათობით დილის 9 საათზე და მასწრობს ზორის გზით მოსიარულე კეკვსია-ყირიმისა და რუმელია-ანტოდასკენ ეამსვლელ ეკვებს.

აბათუმიდამ ფოთს მიდის პარასკევობითა და კვირაობით. რაკი ეკვი მოკა ფოთიდამ, ბათუმის საკვანტო გადასწეკვტს ხოდმე, რადა წკა ეკან.

ამის გარდა ყოველ-კვირა ფოთში მოდიან ოდესიდამ და ყირიმ-კეკვსიისა ნაუთ-სადგურიდამ გადაწეკვტილს ეკადზე ეკვები.

განცხადებანი

გორიჯვრის წმ. გიორგის ეკლესიის ეკუთვნელი ამით აცხადებს, რომ ამ თთვის 11 დანიშნულია ქ. გორში, სასულიერო სასწავლებლის ძველს შენობაში, ოჯარით გაცემა ამ ეკკლესიის შეკეთებისა შენობებიოთრთ, რომელისთვისაც, თანხმად სმეტისა, აღრიცხულია 1843 მანეთი და 40 კაპეკი. მსურველთ შეუძლიანთ წერილთაც გვაცნობონ თავისი აზრი. დაწერილებით ცნობების შეტყობა შეიძლება ადგილობრივ მღვდელთან, სოფ. გორიჯვარში (ქ. გორის ახლო). თუ სჯეროება მოითხოვეს, ეაპრობა განმეორდება. (7—2)

„წერა-კითხვის საზოგადოების“

ფიგნის მაღაზიამ

მიიღო გასასყიდად ახალი წიგნები:

	მან.	კაპ.
ჟანნა-დარკ.	„	5
ბერდანის კარმელიტა. .	„	5
ქართული თეატრი . .	„	40

წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების

წიგნთ-საწყობში

(Дворцовая ул., Караванъ Сарай Земельн. Банка, № 102).

ისყიდება ყოველ ეკარი წიგნები, რაც ლიმდის დაბეჭდილა ქართულს ენაზე და გასასყიდად კიდეე მოიპოვება, და გარდა ამისა ახლად შეძენილი წიგნები:

	მან.	კაპ.
ეკუა-ფშაველა, მოთხრობანი, „წერა-კითხვის საზოგადოების“ გამოცემა . .	„	30
პატარა მოამბე, წიგნი II. ალ. მირიანა შვილისა, იმავ საზოგადოების გამოცემა	„	10
გიორგი ბრწყინვალე, ნ. ურბნელისა, იმავ საზოგადოების გამოცემა . .	„	20
გრამატიკა, არ. ქუთათელაძისი	„	40
გრამატიკა, ფორდანისი .	„	55
მაბალა ქრისტესი, უყდ.	„	40
ყდით	„	70
წანგი, კრებული ლექსთა და სხვა	„	70
ანუკა ბატონიშვილი, რიგულოვისა.	„	20
ტხოვრება დარსისა მარიამ ეკვიპტელისა, გამოცემა «საღმრთო წიგნთ-საკითხვისა»	„	10
თამარიანი, რაფიელ ერისთავისა	„	60
თორნაკე ერისთავი . . .	1	
სოფლიანი ამბავი . . .	„	40
ნინო ორბელიანის ლექსები	„	40
ანრეთმეტიკა, მ. ყიფიანისა.	„	80
სურამის ციხე . . .	„	20
ენციკლოპედიის მონასტერი, გამოც. დამბაშიანისა	„	25
ფშაური ლექსები, კაზ. „ივერიის“ გამოცემა	„	40
თამარ-ცეცელია, ისტორიული ოთხ-მოქმედებანი დრამატიული პიესა	„	50
მეცხეთისტაძანი, გამოც. დამბაშიანისა.	„	25
ეკლესიური არითმეტიკულ ამოცანებისა, რ. ჯაჯანაშვილისა	„	40
ლედაკაცის ხელოვნი ნამბობანი ბეგლებ-კაკაის ქალისა, თარგმანი ი. რამაშვილის მაერ	„	15
საბა-სულხან ორბელიანის ლექსიკონი, ალექსანდრ ეპისკოპოზის გამოც. . .	3	„
ოტელო, შექსპირის ტრაგედია, ი. მაჩაბლის სხვარგმნი ინგლისურიდამ . . .	„	50
სურათები ბეგლებ-კაკაის ცხოვრებიდამ ეგ. გაბაშვილისა . .	„	10
ბულიგერის მოუგზავრობა .	„	50
საქართველოს მეფეებზე, ბუდისაშვილისა	„	15
ბუნების მოელენანი, ს. მუსტაფაშვილისა	„	15
თამარიანი, გუგუნავასი . .	„	50
ლექსიკონი, ჩუბინაშვილისა II ნაწილი	3	„
მეფე სოლომონ ბრძენი, გამოცემა დამბაშიანისა . . .	„	5
დარეგება, თუ როგორ უნდა მოუარონ ლედებმა ძუძუ-მწოელარ ყმაწვილისა, გადმოკეთებული ივ. კაციტაძის მაერ	„	5
თამარიანი, ბალეკლილი გუგუნავასი	„	50
პატარა მოამბე, ა. მირიანაშვილისა. . . .	„	10
გრიგოლ ორბელიანის ლექსები	„	50
ნ. ბარათაშვილის ლექსები	„	40
სამის თავ-გადასავალი, მოთხრობა კომედია, ს. ცაგარელისა	„	60
ჰამლეტი, ტრაგედია შექსპირისა, ინგლისურიდან ნთ. ი. მაჩაბლის მაერ. . .	„	30
რუსულ - ქართული ლექსიკონი გვარი სიტყვარეული, აკაკისა	„	30
ანბანი კანეაზე საკერი, გ. ტატიშვილისა	„	20
ბედაურის მოგზაურობა .	„	50
ჰარინე, ისტორიული მოთხრობა გუნაისა . . .	„	30
ბაზის ობი	„	10
ლოცვანი, დამბაშიანისა . .	„	30
ტრიბიკონი, რ. ხუციძისა. .	1	„
ს. ახალციხელი, ნ. ნიკოლაძისა.	„	40
ქადაგებანი გამრეკილ კეისკოპოზისა I ნაწ.	1	50
II ნაწ.	1	50
საუკეთესო ლოდნა, გიორგი წერეთელისა, მეორე გამოცემა ზ. ჯიტხანიანისა . . .	„	20
თამარ-ცბიერი, აკაკისა . .	„	50
სამართლის წიგნი ვასტანგ რეკულ - მდებელისა (ეკულ-სულის ანაზე)	3	50
ხეთი ამბავი, სამეფოდან ამბავი. ფარნაგულიდამ გადმოდებული ს. თუმანიშვილისა მაერ. . . .	„	15

კოკორი

ანუ ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი, იაკობ გოგებაშვილის შედგენილი, მეათე შეცვლილი გამოცემა.

დაიბეჭდა „წერა-კითხვის საზოგადოების მაერ“ და ისყიდება ამ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში ტფილისში, სასახლის ქუჩაზედ, ბანკის ქარეულსაში. ფასი 10 კაპ.

ეინც ერთბაშად იყიდის არა ნაკლებ ათის ცალისა, წიგნი დაეთმობა ცხრა კაპეიკად, ეინც იყიდის ასს, ან მეტს ეგზემპლიარს, წიგნი მიეცემა რვა კაპეიკად.

ტფილისს გარეშე მყიდველთ უნდა მიჰმართონ წიგნის მაღაზიას ამ ადრესით: Въ Тифлисъ. Дворцовая улица, Караванъ-Сарай Земельнаго банка, № 102.

ГЕРБО ЕЧИ

ПРЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ

ეარჩენს ელექტრონითა: ფარადისებურ და გალვანისებურ ხელისა და ფეხის სიდამბლეს, ნეკრესის სნეულებას, ხეკრესის ქარსა და კონტრაქტურას (გაზეკის ხასეკს); ეარჩენს ეგრეთვე სიდამბლისაგან ურუდ, ბრმად და მუნჯად ნაკარდნელთა.

ამას გარდა სწეამდობს ედედათა სნეულებასა და სიფილისს. ეკადმეოფეკს მიიღებს ყოველ დღე: დილით 9 საათიდგან 12 საათამდე და საღამოთი 7—8-მდე.

ადრესი: მიხეილისა და ელისაბედის ქუჩების შეხვევში, მიხეილის ქუჩით № 9 და ელისაბედის ქუჩით № 2, სახლი პოპოვისა, ვორონცოვის ნომრების პირდაპირ, სანტენდანტოს უწეების მახლობლად. (14—14)

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

ИВЕРІЯ

1889 წ. 1-ს იანვრიდამ გამოვა ყოველ-დღე ეარდა იმ დღეებისა, რომელნიც ზედ მოსდევენ ეკვირა-უქმეებს.

ფასი:

12 თთვით . .	10 მ.—კ.		6 თთვით . . .	6 მ.—კ	
11 „ . .	9 „ 50 „		5 „ . . .	5 „ 25 „	
10 „ . .	8 „ 75 „		4 „ . . .	4 „ 75 „	
9 „ . . .	8 „ —„		3 „ . . .	3 „ 50 „	
8 „ . . .	7 „ 25 „		2 „ . . .	2 „ 50 „	
7 „ . . .	6 „ 50 „		1 „ . . .	1 „ 75 „	

საზღვარ-გარეთ დაბარებული ეღირება 17 მან. მთელის წლით. სოფლის მასწავლებელთ „ივერია“ მთელის წლით დაეთმობათ 8 მან. ტფილისის გარეშ მცხოვრებთ უნდა დაბარონ გაზეთი შემდეგის ადრესით:

Тифлисъ. Въ редакцію газеты „ИВЕРІЯ“.

თუ ტფილისში დაკეთილი გაზეთი ტფილისის გარეშე ადრესზედ შესცვალა ეინმე, უნდა წარმოადგინოს რედაქციაში ერთი მანათი; სხვა ყოველის ადრესის მეცვლაზე—40 კაპ.

თუ თთვის განმავლობაში დაკეკეთ ეინმემ გაზეთი არა მთელის წლითი, იმას მხოლოდ შემდეგი თთვის პირველს დღიდამ გაეგზავნება. განცხადებანი მიიღებიან გაზეთის რედაქციაში.

ფასი განცხადების დაბეჭდვისათვის:

ა) მეოთხე გვერდზედ თითოეულ სტრიქონი 8 კაპ., პირველზე—16 კაპ. ბ) სრულიად უკანასკნელი გვერდი 30 მანეთი, ხოლო პირველი გვერდი—60 მანეთი. რიცხვი სტრიქონებისა გამოანგარიშება იმის კვლობაზედ, რამდენს ადგილსაც დაიკავს 25 ასო გაზეთის ტკბილტისა.

ხელ-ნაწერი და საგაზეთოდ დანიშნული წერილები (корреспонденціи) რედაქციის სახელითაზედ უნდა გამოიგზავნონ. მიღებული ხელ-ნაწერები, ანუ საგაზეთო წერილები, თუ საჭიროება მოითხოვს, ან შემოკლებულნ, ან შესწორებულ იქნებიან. არ-დასაბეჭდს ხელ-ნაწერებს, თუ ერთის თთვის განმავლობაში პატრონებმა არ მოიკითხეს, მერე რედაქციის ეელარ მოსთხოვენ.

არა-გვარს მიწერ-მოწერას არ დასებეჭდავ ხელ-ნაწერებისა და წერილებს შესახებ რედაქცია არა კისრულობს.

პირდაპირ მოლაპარაკებისათვის რედაქცია თავისუფალ იქნება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, პირველ საათიდამ სამს საათამდე და საღამოთი 7-დამ 8 საათამდე.

რედაქცია იმყოფება: კუკიაში, ალექსანდრეს ქუჩაზე, თ. გრუზინსკის სახლში.

ДЕДА ЕНА БУЕНБИС КАРИ

ახლად დაბეჭდილნი „წერა-კითხვის საზოგადოების“ მიერ

ისყიდება

„საზოგადოების“ კანცელარიაში.

ბუნების კარი უცვლელად არის დაბეჭდილი, დედა-ენა-ჯ შეცვლილი და შევსებულია ახალი მოთხრობებით, ლექსებით და სურათებით, ფასი უფრო ნაკლებია, ესე იგი „დედა-ენა“ ღირს **ექვს შაური** (30 კაპ.), ბუნების კარი—**თხუთმეტი შაური** (75 კაპ.).

ეინც ერთბაშად **ნაღდ ფულზე** იყიდის ოც-და-ათ ცალს დედა-ენისას, თითო წიგნი დაეთმობა ხუთ შაურად (25 კაპ.); ეინც იყიდის **ათს** ცალს ბუნების კარისას ნაღდსაეე ფულზე, თითო წიგნი დაეთმობა **თოთხმეტ შაურად** (70 კაპ.), ეინც ოც-და-ათს **ცალსა**,—ცამეტ **შაურად** (65 კაპ.), ეინც **ახსა** და მეტსა,—სამ **აბაზად** (60 კაპ.).

ეისაც ჰსურს ყდაში ჩასმული წიგნი იყიდოს, თითო წიგნზე კიდეე **სამი შაური** უნდა დაუმატოს.

ეინც ტფილისის გარეშე მყიდველი **ეინ**ებს, **ანუ**ბ**ანი ხარჯი** თეთონ მყიდველმა უნდა იკისროს.

მყიდველებმა ამ ადრესით უნდა მიჰმართონ კანცელარიას:

Тифлисъ. Въ канцелярію Общества грамотности, Дворцовая ул., домъ Зем. Банка, № 112.

Дозв. ценз. Тифлисъ 5-го Октября, 1889 года. სტამბა ე. ბ. მესხისა. (Типографія Е. Г. Месх. пом. Т.Д. З. Банка. въ Фрейлинской ул.). რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე